Seçim Yapmak ve Radikal Değişiklikler Hakkında

Revcom.us editörün notu: Bob Avakian (BA) tarafından yapılan bu yorumlar, bu sistem altında ezilen insanların neden genellikle suç benzeri şeylere kapıldığı, bunun için esas olarak kimin ve neyin suçlanacağı ve bu durumdan çıkış yolunun ne olduğu gibi sorularla derinlemesine ilgilenen insanlarla yapılan bir tartışmanın parçasıdır. Tartışmadaki kişilerin yorumları çift parantez içindedir.

Kaynak için bkz: More on Choices… And Radical Changes | revcom.us

---

BA: Bana bildirilenlerden biliyorum ve umarım burada çizgiyi aşmamışımdır (gülüyor). Ama örneğin şunu biliyorum, gayri resmi bir tartışma sırasında az önce söylediğim şey hakkında örneğin insanların suça bulaşmasının sistemin bir hatası mı yoksa insanların yaptıkları kötü seçimler mi olduğu şeklinde insanlardan bazı sorular geldi. Bunun gündeme geldiğini biliyorum, bu yüzden bazılarıyla konuştum, fakat insanların bu konuda ortaya atmak istedikleri bir şey varsa, eğer söylediklerime katılmıyorlarsa ya da bunun hakkında daha fazla soru sorarlarsa bu iyi olur. Biliyorum, örneğin (…) bunu sen gündeme getirdin değil mi? İnsanlar bu kötü seçimleri yapar demiştin, haksız mıyım?

(“Evet, katillerin durumu gibi. Birini öldürmek onların seçimidir, sistemin değil. Dışarı çıkıp voliyi vurmak için ya da bir şeyler elde etmek için birini öldürüyorlar. Sistem onlara bunu yapmalarını söylemiyor, bu bir seçimdir. Sonra yakalanıyorlar ve hapse giriyorlar, bunun gibi şeyler. Ben de insanların bunun sistem olduğunu söylemelerini anlamıyorum.”)

BA: Tamam, bence bu güzel bir soru. Bence, sistemi sevmiyor olsalar bile bir sürü insanın aklında olan bir soru bu.

Bak, bence haklısın. İnsanlar açıkça bir seçim yaparlar, daha

dar anlamda, insanlar bir şeyi yapmaya ya da yapmamaya karar verirler. En azından çoğu durumda birisi kalkıp kelimenin tam anlamıyla kafasına silah dayayıp dışarı çıkıp birini soyması gerektiğini, dışarı çıkıp birine tecavüz etmesi gerektiğini, dışarı çıkıp birini öldürmesi gerektiğini söylemez. Bu doğrudur.

Ancak bunun daha temel anlamda sistem olduğunu söylememizin nedeni hem insanların kendilerini içinde buldukları ve kendi seçimleri olmayan koşullar açısından hem de toplumda insanları etkileyen fikirler açısından, bunlar insanların kendi başlarına düşündükleri şeyler değildir. İnsanlardan daha büyük bir şeyden, yani sistemden gelen şeylerdir.

Başka bir deyişle, kendinize ait olanı almanız ve diğer insanları aşmanız fikri, insanlar üzerinde çok fazla etkisi olan bir fikirdir. Ama bu sadece insanların kendi başlarına düşündükleri bir şey değil, popüler olan kültürden aldığımız bir şeydir… TV programları, müzik, ön plana çıkarılan her şey insanları bu şekilde düşünmeye teşvik ediyor.

Şimdi, eğer bir borsacıysanız ve New York'ta Wall Street'te çalışıyorsanız, bunu yüksek düzeyde dolandırıcılık yaparak ve borsayı kendiniz için daha fazla para kazanmak için manipüle ederek veya sadece milyar dolarlık anlaşmalarla diğer insanların altını oyarak yaparsınız. Ve çok nadiren bunu yaptığınız için yakalanır ve hapse gönderilirsiniz. Bu insanların yaptıkları her zaman yasa dışı bile değildir, yalnızca bu zenginliği yaratmak için sömürülen insanların sefaletinden daha fazla para kazanmak için çok sayıda yüksek finansal spekülasyon ve manipülasyona girerler. Ama zihniyet budur: Mümkün olduğu kadar çok para kazan, diğer insanları mümkün olan her şekilde geç.

Eğer bir borsacı konumundaysanız, bunu büyük bir şekilde yapabilirsin ve seni bir rol model olarak sunarlar (takdir edici kahkahalar). İnsanların nasıl olmaya çalışması gerektiği konusunda örnek gösterilirsiniz.

Ama sokaktaysanız ve herhangi bir başka yolunuz yoksa, borsa ve diğer her şey hakkında her şeyi bilmek için bir geçmişe sahip değilseniz, ancak aşılanmış olan ve zihninizi etkileyen aynı tür bir düşünceye sahipseniz, o zaman dışarı çıkıp birini soyacaksınız, çünkü yapabileceğiniz şey ya budur ya da onlara uyuşturucu satabilirsiniz.

(Bundan paçalarını kurtarabilecekleri için mi?)

BA: Paçalarını kurtarabilecekleri için değil, ama sizin için mevcut olan bu olduğu ve ana fikrin, diğer insanları aşarak alabileceğiniz kadar çok şey elde etmek olduğu bir düşünüş biçimine sahipseniz bu böyledir. Ve bunu yapacak arka plana sahip değilseniz, büyük bir hisse senedi tüccarı olamazsınız. Oraya öylece girip hisse senetlerini manipüle etmeye başlamanıza izin vermeyeceklerdir, öyle değil mi? [kahkahalar] Ama sokaktaki birini soyabilirsiniz.

(Evet, şimdi ne dediğini anlıyorum.)

BA: Tamam, yani birini soyabilirsin, değil mi? Şimdi birini soymanın doğru olduğunu mu söylüyorum? Kesinlikle hayır. Ama demek istediğim, kültürün ve televizyondaki tüm popüler şeylerin, müziğin ve her şeyin size zengin olmaya ve diğer insanların üstesinden gelmeye çalışmanız gerektiğini söyleme biçiminden etkileniyorsanız ve oyun böyle oynanıyor diyorsanız, ben de üzerime düşeni yapacağım, doğru, o zaman siz de elinizden geleni yapacaksınız. Eğer bir borsacı olamıyorsan… başka biri olamazsan, bir bankacı mesela, krediyi geri ödeyemeyeceğini bildiği halde bir ev alması için birine borç para veren ve sonra evin üzerine haciz koyup satan, ve aynı şeyi tekrar tekrar yapan bir bankacı… Paranızı bu şekilde kazanamıyorsanız, ancak oradaki tüm kültürden aklınızda, yapmanız gereken şeyin diğer insanları aşmak ve herhangi bir şekilde para kazanmak olduğu fikrini aldıysanız, o zaman yapabileceğinizi yapacaksınız; birisini soymak, biraz uyuşturucu satmak veya bir kadına pezevenklik yapmak ve bundan kurtulmaya çalıştığında da onu dövmek vb.

Şimdi bunları yapmak için bir seçim yaptınız mı? Evet yaptınız. Ama neden?

Her şeyden önce, yapmanız gereken şeyin bu olduğunu söyleyen fikirler nereden geldi? Bir gün uyandığınızda bu fikirlere sahip değildiniz. Bu fikirler size toplumun her tarafından geliyor.

İkincisi, neden insanlara borç para veren bir bankacı olmak yerine birilerini soymayı seçtiniz? Çünkü kendi seçiminiz olmayan bir duruma geldiniz. Annenizin rahminden çıktığınız andan itibaren karşı karşıya kaldığınız belirli bir durumun içine doğdunuz. İçinde bulunduğunuz şartlar buydu. Ve eğer belli bir ten rengindensiniz ya da belli şartlara sahipseniz, bundan çıkmakta çok zorlanacaksınız. Evet bir rapçi olabilirsin ya da bir basketbol oyuncusu olabilirsin, ama bir düşünün, kaç kişinin rap yapmakta gerçekten iyi olduğunu, ya da kaç iyi lise basketbolu oyuncusunun gerçekten basketbolcu olabildiğini bize asla söylemezler? Binde bir mi? On binde biri, muhtemelen daha olası, yüz binde biri? Belki. Pek çok insan bu durumlardan hip-hop'a, basketbola, futbola ya da her neyse girerek çıkamaz.

İşte buradasınız ve içine bulunduğunuz bu koşulları siz seçmediniz, ancak "tamam, üstesinden gelmeliyim" etkisine sahipsiniz, bu yüzden elinizden geleni yaparsınız. İnsanların "Yapmam gerekeni yapmalıyım, yapabileceğim şeyi yapmalıyım" dediğini duyabilirsiniz. Çünkü onlar sistemin ideolojisiyle, yani düşünme biçimiyle zehirlendiler ve bu yüzden yapabilecekleri şeyleri yapıyorlar

Şimdi, bu kötü mü? Tabii ki öyle. İnsanlar için kötü. Bunu yapan kişi için kötü. Ve bu durum istediğimiz türden bir dünya için kötüdür. İstediğimiz türden bir dünyaya ulaşmamız gereken devrim için kötüdür. Peki bu konuda insanlarla mücadele etmek zorunda mıyız? Elbette.

Ama eğer onlara daha geniş bir çerçeveden meselenin aslında ne

olduğunu veremezsek, onlara dünyanın tamamen farklı bir şekilde olabileceği ve koşullarının tamamen farklı olabileceği hissini vermezsek, insanların kendilerini beğendiği ve daha pek çok kişinin yeteneklerini, yaratıcılıklarını, cesaretlerini ve diğer şeyleri devrim yapmaya yardımcı olmak ve daha iyi tamamen farklı bir topluma ulaşmak için gerçekten kullanabilecekleri hissini vermezsek, o zaman büyük olasılıkla nasıl yapacaklarını bildikleri şeye geri dönecekler.

Yani bu, insanların yaptıklarını "mazur görmenin" bir yolu değildir. Bunu yapmak doğru değil. "Ah peki, ne yapalım başka seçeneğin de yoktu" demek değildir. Bilirsiniz, başka bir şey yapamayacak olman anlamında, bu senin hatan değildir… Evet, başka bir şey yapabilirlerdi ama siz bu sistemin kurallarına göre oynadığınız ve bu kurallar altında olduğunuz müddetçe yapamazsınız. Milyonlarca ve milyonlarca insan için daha iyi bir seçenek bulmanız pek mümkün değil.

Bir muhafazakar yazarın, bu durumdayken suça girmenin, McDonald's'ta iş bulmaya çalışmaktan aslında daha mantıklı olduğunu söylediğini belirtirken kastettiğim buydu.

Şimdi, insanların suç işlemesinin ve diğer insanları soymasının mantıklı olmadığı farklı bir topluma ihtiyacımız var. En tepedeki insanlar bunu yapıyor. Tüm bunlardan kurtulmamız gerekiyor. Ama aynı zamanda tüm bunlara kapılmış olan alttaki insanlar. Tüm bunları değiştirmemiz gerekiyor ki artık böyle, üstte ve altta insanlar olmasın.

İşte bu yüzden sistem diyorum, insanların hiçbir sorumluluğu yoktur anlamında değil ama etkilendikleri ve düşünce tarzlarının bir sistem tarafından şekillendirildiği, onları kültürüyle ve her şeyiyle ikna ettikten sonra bu şekilde yaşamaya çalışmak dışında neredeyse başka seçenek bırakmayan bir sistem anlamında.

"Biliyorsun, bir karım ve çocuklarım var" ya da "Bakmam gereken bir ailem var" ya da "Annem var" ya da "Çocuklarım var

ve ben burada ne yapacağım?” diyen insanlar buluyorsunuz. Dolayısıyla, insanların içinde bulunduğu durumun bu olmadığı tamamen farklı bir dünyaya ihtiyacımız var.

Bu bir anlam ifade ediyor mu?

(Evet.)

BA: Ama???

(Ama yok…)

BA: Şunu demek istiyorum, bu konuda gözden kaçırdığım bir şey var mı? Resmin üzerinde düşünmemiz gereken bir parçası olan, atladığım bir şey var mı?

Sürekli bu şekilde devam etmek istemiyorum, ancak aslına bakacak olursanız basit bir şekilde “bu sistemdir” demek ve sanki insanlar kendi akıllarına sahip değil de birer makinedir demek de doğru değildir. Eğer bahsettiğim şeyler bu noktaya kaçıyorsa, bu benim hatamdır. Bu durum, çiğ bir aşırı basitleştirme değildir. Ancak burada tarif etmeye çalıştığım şey insanların nasıl etkilendikleri ve bu etkilenmenin onları verili seçimlerin sınırında nasıl harekete geçirdiğidir, ki bu sınırlı seçenekler sistemin işleyişiyle beraber insanları bu seçme durumuna sokar.

Seçim Yapmak ve Radikal Değişiklikler Hakkında

Birincisi, insanlar boşlukta seçim yapmazlar. Bunu içine düştükleri toplumsal ilişkiler bağlamında ve *bu ilişkilerde sahip oldukları* -kendi seçimleri olmayan- seçenekler bağlamında yaparlar. Bu ilişkilerle yüzleşirler, onları seçmezler.

İkincisi, eğer insanlar herhangi bir nedenle kendilerine ve başkalarına zarar vermeyi seçmek isterlerse, onlarla mücadele edeceğiz, fakat onları suçlamayacağız. Onlara tüm bunların kaynağını sistem içinde göstereceğiz ve onları bu sisteme karşı mücadele etmeye ve bu süreçte kendilerini dönüştürmeye

çağıracağız. Bir gencin uyuşturucu satmayı "seçmesi" ya da bir kadının kendini cinsel olarak metalaştırmayı "seçmesi", bu seçimleri yapmayı seçtikleri anlamına gelmez. Ve tüm bunların daha iyiye doğru değişmesi için iktidara karşı savaşmaktan ve halkı devrim için dönüştürmekten başka bir yol yok. Kitleleri kötü seçimler için suçlamak, sadece onların ezildikleri koşulları pekiştirir.

Özetle, insanlar seçimler yaparlar- ancak seçimlerini kendi seçimleri olmayan toplumsal ilişkilerle kuşatılmış ve hapsedilmiş halde yaparlar. Halk kitlelerinin farklı davranabilmeleri ve birbirleriyle farklı ilişki kurabilmeleri için farklı toplumsal ilişkiler ve koşullar yaratmalıyız. Bu durum temelde komünizmi hedefleyen bir devrimi gerektirir.

Macbeth'in Trajedisi Filmine Bir Göz Atın

Editörün Notu: Aşağıdaki yazı yeni komünizm taraftarı bir okurumuz tarafından İngilizceden çevrilmiştir. Yazıyı önderlik sanatı, Bob Avakian'ın önderliğinin kritik önemi ve nitelikleri, devrimin stratejik kumandanları hakkındaki vurgularından ötürü önemli bulup yayına aldık. Yazının orijinaline https://revcom.us/en/check-it-out-film-tragedy-macbeth linkinden ulaşabilirsiniz.

Mart ayında çıkan "Bob Avakian'dan *Shakespeare ve Devrimin Stratejik Kumandanları Üzerine* yazısını okuduktan sonra bu makalede tartışılan mesele üzerine ve özellikle BA'nın yazmış olduğu şu pasaja dair "Shakespeare'in eserlerinde gerçekten

çok derin felsefi meselelerin yanı sıra varoluşa dair tartışmalar da kendisini gösterir, örneğin *Hamlet* (“Olmak ya da olmamak…’’) veya *Macbeth* (“Yarın, yarın ve ardından yine yarın. Günden güne böyle sinsice sokulur işte, gelir vakti zamanı…’’- Huey Newton zaman zaman bu pasajı ezbere okurdu.)” daha çok yoğunlaşmaya karar verdim.

Oyunlarından birini okumayı ilk denediğimde Shakespeare’i anlamakta zorlandım ve de kimse ne hakkında olduğunu anlamama yardım etmeye çalışmadığı için vazgeçtim. Bob Avakian (BA), ilk başta size mantıklı gelmeyen şeyleri anlamlandırabilmenin bir yoluna sahiptir. Makaledeki “Shakespeare’in pek çok eseri çok zengin bir biçimde burjuva ilişkilerinin ve buna tekabül eden fikirlerin etkisinin olmaya başladığı ama bir yandan topluma halen feodal ilişkiler ve “değerlerin” tahakküm ettiği bir dönemdeki bariz çelişkileri yansıtır.” ifadesiyle önemli bir noktaya değinir.

BA, bu noktayı (özellikle de Shakespeare ile olan ilişkisini) kavramak üzerine bir maceraya atılmam için beni teşvik etti ve bu maceram birçok viraj aldı. Beni götürdüğü yerlerden biri de Coen kardeşlerden Joel Coen’in yönetmenliğini yaptığı son filmi Macbeth’in Trajedisi’ni (*The Tragedy of Macbeth*) izlemek oldu. BA, Shakespeare ve stratejik kumandanlar eserinde Shakespeare’in *Romeo ve Juliet* oyununun bir uyarlaması olan müzikal *West Side Story*‘den bahseder, Macbeth’in Trajedisi bir film uyarlamasından çok oyunun kendisine benziyor. Macbeth’i Denzel Washington ve tüm deliliğiyle, soğuk ve hesapçı Lady Macbeth’i Frances McDormand canlandırıyor. Coen, oyunu günümüz İngilizcesine modernize etmek yerine, Elizabeth İngilizcesini kullanmış.

Siyah-beyaz çekilmiş ve bir ses sahnesinde oynanmış olduğu için sahnedeki aktörler ve karanlık ortaçağ havasıyla daha çok Globe Tiyatrosu’nda[i] düzenlenmiş gibi görünüyordu. Bu harika bir Macbeth uyarlaması ve kesinlikle tavsiye ederim. Film şu anda Apple TV’de ve sinemada yayınlanıyor. Shakespeare’in sözlerini görmek bunu benim için daha keyifli hale

getirdiğinden, izlerken altyazı kullanmanızı öneririm.

Macbeth'in Trajedisi'ni izledikten sonra, Shakespeare hakkında önceden bildiğimden daha çok şey öğrendim. Shakespeare sadece toplumun sosyal koşullarına parmak basmakla kalmamış, aynı zamanda bugün konuştuğumuz İngilizce üzerinde de büyük bir etkisi olmuş.[ii] Sözlerinde ve şiirlerinde gerçek bir güzellik var. Hala Shakespeare'i okumakta ve anlamakta zorlanıyorum ama kelimelerdeki ve şiirdeki güzelliği görmekte hiç zorluk çekmiyorum.

Macbeth, kralı öldürmek için onun odasına girerken, elinde tuttuğu hançer gibi görünen kapının kolunu gördüğü anda uzun bir monoloğu vardır, şöyle başlar: "Şu önümde gördüğüm bir hançer mi? Kabzası da elime doğru çevrilmiş. Gel, yakalayayım seni." Ne güzel bir nesir.

Eserinin sonunda BA, "Bütün bunları herkesin ama özellikle de devrimin stratejik kumandanları olmak isteyenlerin hemen şimdi Shakespeare okumaya başlamaları için söylemiyorum. Ama bütün bunları Skybreak'in belirttiği gibi, yeni komünizm temelinde birdevrimin stratejik kumandanı olmanın önemli bir boyutu da "her türlü şeye merak ile yaklaşmak'' olduğu için söylüyorum. Ve bu "meraklılık'' kesinlikle farklı türlerden edebiyata ve sanata dair, buna Shakespeare gibi edebi bir dehanın eserleri de dahildir, olabilir ve olmalıdır da." diye vurgulamıştır.

BA'nın Shakespeare hakkındaki makalesine müteşekkirim. Çünkü Shakespeare hakkında daha fazla bilgi edinecek merakımı provoke etti ve bunu yaparken, BA'nın Shakespeare'i araştırmakla ilgili söylediği hakikatle ödüllendirildim: " Bunu yapabilmek çalışma gerektirir, ancak bu çalışma yaptıklarınıza gerçekten değer ve ödülü bir hayli gerçektir."

---

[i] Globe Tiyatrosu, Londra'da William Shakespeare ile özdeşleştirilen bir tiyatrodur. Tiyatro, 1599 yılında Shakespeare'in kumpanyası tarafından inşa edilmiştir.

[ii] Shakespeare.org.uk'ye göre ''William Shakespeare günümüzde İngilizcede hala kullanılmakta olan 1700'den fazla kelimenin bulunması ve tanıtılmasıyla itibar edilmiştir.''

Kültür, Sanat, Bilim ve Felsefe Üzerine Gözlemler

> *"Şairane bir ruhunuz veya hiç değilse şairane bir tarafınız yoksa, Marksist bir harekete liderlik etmeniz ya da sosyalist bir devletin lideri olmanız çok tehlikelidir."*
>
> ***-Bob Avakian***

Bob Avakian, emperyalizmin kalesi ABD'de özgün bir bakışa sahip Maoist bir parti olan Devrimci Komünist Parti'nin (RCP USA) Başkanıdır. Son 30 yılda Marksizmin genel teorik konularından Çin Devrimi ve Mao Zedung düşüncesine, bilimden kültür ve sanata uzanan geniş bir alanda çok sayıda eser üretmiştir.

Basketboldan dine, doo-wop müzikten bilime kadar her konuda kışkırtıcı görüşleri olan bir yorumcudur. Bu kitapta, Avakian'ın sanat, kültür, bilim ve felsefe konularındaki düşünceleri ve gözlemleri bir araya getiriliyor. Bu gözlemler, Avakian'ın proletarya diktatörlüğüne yeni bir gözle bakışından hakikat ve güzellik, bilim ve imgelem, Lisenkoculuk sorunları ve Marksizmin genel olarak felsefeyle ilişkisi üstüne düşüncelerine kadar uzanıyor.